

Predmet: Sotin

Viši sud u Beogradu – Odeljenje za ratne zločine

Broj predmeta: K. Po2 2/14

Krivično delo: Ratni zločin protiv civilnog stanovništva iz čl. 142 st. 1 KZ SRJ u saizvršilaštvu i pomaganju, u vezi sa čl. 22 i 24 KZ SRJ

Objavljivanje presude: 26.06.2015.

Izveštaj: adv. Marina Kljaić, punomoćnik oštećenih

Nakon većanja i glasanja veće je jednoglasno donelo, a predsednica veća sudija Vera Vukotić javno objavila presudu kojom su okrivljeni saradnik Žarko Milošević i optuženi Dragan Mitrović oglaseni krivim zbog krivičnog dela ratni zločin protiv civilnog stanovništva u saizvršilaštvu i osuđeni - krivljeni saradnik Žarko Milošević na kaznu zatvora u trajanju od 9, a optuženi Dragan Mitrović na kaznu zatvora u trajanju od 15 godina. Istom presudom optuženi Dragan Lončar, Mirko Opačić i Miroslav Milinković oslobođeni su od optužbe da su izvršili krivično delo ratni zločin protiv civilnog stanovništva, i to optuženi Dragan Lončar i Mirko Opačić u saizvršilaštvu, a optuženi Miroslav Milinković u pomaganju.

Obrazlažući presudu, predsednica veća je navela da su stranke na pripremnom ročištu učinile nespornim da je u vreme kritičnih događaja postojao oružani sukob, da je okrivljeni saradnik bio komandant TO u Sotinu, optuženi Mirko Opačić predsednik MZ, optuženi Dragan Mitrović pripadnik milicije, a optuženi Miroslav Milinković pripadnik 80. motorizovane brigade, komandant pozadinskog bataljona i komandant mesta Sotin, tada u činu kapetana I klase JNA. Takođe je među strankama bilo nesporno da je u kritičnim događajima smrtno stradalo 16 civila. Sporno je bilo ko je od optuženih i koje radnje preduzeo. Okrivljeni saradnik Žarko Milošević zaključio je 28. juna 2013. godine sa TRZ Sporazum o svedočenju okrivljenog, na osnovu kojeg mu je utvrđena kazna zatvora u trajanju od 9 godina. Međutim, sâm sporazum nije bio jedini i odlučujući dokaz za sudsko veće, koje je moralo da proveri sve navode iz sporazuma, i da se uveri da su oni potkrepljeni i drugim dokazima. Optuženi Dragan Mitrović je negirao izvršenje krivičnog dela, navodeći da u vreme ubistva Snežane Blažević i Stjepana Štera uopšte nije bio u Sotinu, o čemu je dostavio i potvrde iz kojih je vidljivo da je u Sotin došao tek u novembru 1991. godine. Sudsko veće ove potvrde nije prihvatilo, jer iste nisu potvrđene drugim dokazima. Optuženog Mitrovića svojim iskazom teretio je okrivljeni saradnik Žarko Milošević, a njegove navode, da je optuženi Mitrović pucao u Snežanu Blažević, potvrdio je i svedok Predrag Bezbradica. U odnosu na ubistvo 13 civila 27. decembra 1991. godine, koje se optuženom Mitroviću stavljalo na teret, optuženi se branio da nije bio na mestu ubistva civila, već da je bio u pratnji autobusa kojima su civili hrvatske nacionalnosti iseljavani iz Sotina. Međutim, za učešće u ubistvu ovih civila, optuženog Mitrovića terete kako okrivljeni saradnik Milošević, tako i optuženi Dragan Lončar. Opisujući ovaj događaj, optuženi Lončar je naveo da je video optuženog Mitrovića kako se raspravlja sa Mirjanom Raguž i puca u nju, čime je potvrdio navode okrivljenog saradnika Miloševića.

U odnosu na oslobađajući deo presude, sud je nesporno utvrdio da je 26. decembra 1991. godine u MZ u Sotinu bio sastanak na kojem su bili prisutni okrivljeni saradnik Milošević, optuženi

Mirko Opačić, svedok Lazar Tintor, kao i sada pok. Jovanka Martić. Takođe je utvrđeno da je u MZ postojao spisak hrvatskog stanovništva i da je bilo razgovora ko će od tih meštana biti iseljen, o čemu je govorio i sâm optuženi Opačić. Niko od prisutnih u MZ nije potvrdio navode okrivljenog saradnika Miloševića da je tom prilikom pravljen spisak za likvidaciju. Po nalazu suda, okrivljeni saradnik Milošević je sâm na postojećem spisku zaokružio 13 civila, sâm otišao i miliciju i rekao da se tih 13 lica privedu. Nesporno je utvrđeno da se 27. decembra 1991. godine, u jutarnjim časovima, ispred stanice milicije u kojoj su bili zatvoreni civili, nalazio vojni kamion. Tvrdnje okrivljenog saradnika Miloševića da je taj kamion dao optuženi Milinković i da je znao za koju namenu se daje - odnosno za prevoz civila do mesta na kojem će biti streljani - po nalaženju suda, ničim nisu potvrđene. Optuženi Milinković je tokom čitavog postupka navodio da je tokom boravka u Sotinu vojska davala kamione TO za obavljanje civilnih potreba, i da je u konkretnom slučaju možda i dao kamion. Sud nije našao dokaze da je optuženi Milinković bio upoznat da će civili biti streljani i da je za tu namenu dao kamion. Takođe ničim nisu potvrđeni navodi okrivljenog saradnika da je optuženi Milinković dao radnu mašinu ULT da se izvrši zakopavanje streljanih. Svedok Radomir Nestorović, koji je u to vreme bio pripadnik inženjerijske brigade i rukovao predmetnim ULT-om, naveo je da je Branko Trkulja od njega zatražio da mašinom poravna put, rekavši mu da za to ima odobrenje od vojske. Na poravnavanje puta sa njim je pošao okrivljeni saradnik Milošević, koji ga je navodio tako da tom prilikom nije video leševe. Kako je sud utvrdio da radna mašina ULT nije bila pod ingerencijom optuženog Milinkovića, a u nedostatku drugih dokaza, nije prihvatio navode Miloševića u ovom delu. Prihvaćeno je priznanje okrivljenog saradnika Miloševića da je ubio Marina Kušića, ali to je potvrdio u svom iskazu i svedok Mirko Kovačević.

U odnosu na optuženog Dragana Lončara, sud je utvrdio kao nesporno da ga je okrivljeni saradnik pozvao, ali nije bilo potvrde da mu je tom prilikom rekao da će civili biti streljani. Da optuženom Draganu Lončaru nije rečeno za streljanje civila, potvrdio je svedok Nikola Lončar koji je, po oceni suda, dao ubedljiv iskaz. Nesporno je da je optuženi Dragan Lončar bio na licu mesta, ali sud nije mogao utvrditi da li je pucao na civile jer, po oceni suda, na tu okolnost nije se decidirano izjasnio ni okrivljeni saradnik. Zbog svega navedenog, sud ga je oslobodio od krivične odgovornosti.

Sud je utvrdio da su meštani Hrvati u Sotinu bili obespravljani i da je bilo etničkog čišćenja. Očigledno je da je odluka o iseljavanju hrvatskog stanovništva bila doneta na nekom višem nivou i da je Milorad Višić o tome obavestio okrivljenog saradnika Miloševića, kao i da je obezbedio autobuse za iseljavanje, te da je on, kao vrlo obrazovan i inteligentan čovek, bio „mozak sela“, kako ga je nazvao i okrivljeni saradnik.

Sud smatra da donetom presudom neće biti rešen ovaj događaj, jer postoji opravdana sumnja da su u njemu učestvovali Željko Jokić i Goran Pavić, koji trenutno nisu dostupni sudu, pa je prema istima određen pritvor i raspisana poternica.

Tokom ovog postupka veće je steklo utisak da su mnogi svedoci veoma dozirano govorili i da nisu rekli sve što im je poznato, jer isti nemaju obavezu da odgovaraju na pitanja koja bi ih izložila krivičnom gonjenju.

Predsednica veća je navela da se sud prilikom izricanja kazne optuženom Draganu Mitroviću rukovodio težinom izvršenog dela, imajući u vidu da su u pitanju nedužni civili, a da je u odnosu

na kaznu okrivljenom saradniku Miloševiću, sud bio vezan sporazumom koji je isti zaključio sa TRZ.

Fond za humanitarno pravo